

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра адміністративного менеджменту та альтернативних
джерел енергії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
І.В.Гунько
« » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АГРАРНА ПОЛІТИКА ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ»

для студентів

галузі знань: 07 Управління та адміністрування

спеціальності: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Освітнього рівня першого (бакалаврського)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Аграрна політика та земельні відносини» для студентів денної форми навчання галузі знань: 07 «Управління та адміністрування», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». 2020 р. – 19 с.

Розробник:

Яремчук Н.В., к.е.н., старший викладач кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

Викладачі:

Яремчук Н.В., к.е.н., старший викладач кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

Березюк С.В., к.е.н., доцент кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри адміністративного менеджменту та альтернативних джерел енергії

Протокол від «25» серпня 2020 року № 2

Заступник завідувача кафедри

(підпис)

Березюк С.В.

(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичною комісії факультету менеджменту та права

Протокол від «25» серпня 2020 року № 1

Голова комісії

(підпис)

Піковська Т.В.

(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від «26» серпня 2020 р. №1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вибіркова	
Атестацій – 4	Спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>індивідуальні завдання, тести, презентації</u> <small>(назва)</small>		4-й	
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		7-8-й	
		Лекції	
		48 год.	
		Практичні, семінарські	
		48 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		84 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю: залік, екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53% / 47%

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Підготовка здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за вище перерахованими спеціальностями має на меті дати слухачам теоретичні знання й сформувати у них практичні уміння опрацьовувати та обґрунтовувати конкретні пропозиції, що стосуються актуальних проблем розвитку агропромислового комплексу України. Наголосити на необхідності удосконалення державної аграрної політики в сучасних умовах, обґрунтувати системну залежність результативності функціонування аграрного сектору економіки та розвитку сільських територій від взаємопов'язаного застосування всіх її основних складових, зокрема державного регулювання розвитку ринкових земельних відносин.

З огляду на сучасні умови функціонування аграрного сектора актуальним є дослідження регулювальної ролі держави щодо розвитку аграрного сектору економіки. Великими недоліками сучасної вітчизняної аграрної політики є: розбалансованість та відсутність послідовності й комплексності; часта зміна тактики і стратегії; відсутність передумов для створення сприятливих, рівних умов для успішного розвитку всіх учасників аграрного ринку; незадовільна урегульованість аграрного ринку для утвердження вільної конкуренції; відсутність узгодженості цілеспрямованих стимулів, обмежень і заборон у питаннях формування аграрного устрою та системоутворюючої моделі взаємопов'язаного розвитку аграрного сектору економіки і сільських територій. Глибоке розуміння причин та цілей державного втручання в діяльність аграрного сектору, сучасні знання щодо практичних аспектів її здійснення та економічних наслідків застосування окремих інструментів є важливим напрямом підготовки фахівців аграрного профілю.

Мета дисципліни: сформувати у студентів систему знань про сучасні аспекти формування та здійснення аграрної політики України, розкрити значення загальних аспектів формування земельних відносин в Україні, а також закласти навички практичного застосування отриманих знань.

Завдання дисципліни: полягають у ознайомленні з сучасною економічною системою України, її аграрною політикою; вивченні ресурсного забезпечення та науково-технічних аспектів аграрної політики України; вивченні основних напрямів та пріоритетів здійснюваної зовнішньоекономічної діяльності.

Знання та вміння, що формуються під час вивчення дисципліни.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- особливості формування сучасної аграрної політики України;
- стратегію аграрної політики України;
- економічні показники розвитку агропромислового виробництва;

- сучасний стан та перспективи розвитку земельних відносин у світі та в Україні;
- фактори виробництва і ступінь їхнього впливу на економічний розвиток України та окремих її регіонів;
- особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності аграрного сектору;
- особливості розвитку сільських територій в умовах децентралізації;
- місце і роль зовнішньоекономічного сектора в національній економіці;
- товарну та географічну структуру зовнішньої торгівлі України;
- основні індикатори продовольчої безпеки країни та їх оцінку;
- особливості формування аграрної політики провідних країн світу;
- стратегічні напрями інтеграції країни у світове співтовариство;
- механізм зовнішньоекономічної політики нашої держави;
- стан екологічної безпеки, як складової національної безпеки країни;
- основні сфери та напрями реформування аграрної політики.

Уміти:

- аналізувати чинники формування національної економіки країни та її аграрної політики;
- проводити аналітичний огляд галузевої структури національного господарства;
- проводити регіональний аналіз соціально-економічного розвитку України;
- давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам країни;
- визначати вірні та пріоритетні напрями розвитку аграрної сфери.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I СЕМЕСТР Атестація 1
Тема 1. Еволюція аграрних трансформацій в Україні
Тема 2. Аграрна політика: основні компоненти, сутність та особливості формування і здійснення
Тема 3. Інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні
Тема 4. Етапи здійснення земельної реформи
Тема 5. Державний земельний кадастр і сучасний стан земельної реформи
Тема 6. Ринок землі в Україні. Проекти та закони про ринок землі.
Атестація 2
Тема 7. Інструменти реалізації аграрної політики
Тема 8. Оподаткування сільгоспвиробників
Тема 9. Ресурсне забезпечення та науково-технічні аспекти
Тема 10. Інноваційна діяльність та аграрна освіта.
Тема 11. Розвиток майнових відносин власності, форм господарювання та інтеграційних відносин.
Тема 12. Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів в АПК.
II СЕМЕСТР Атестація 1
Тема 13. Соціальна політика у сільській місцевості – один з важливих аспектів аграрної політики України.
Тема 14. Аграрна політика в країнах ЄС та світі.
Тема 15. Асоціація України та ЄС.
Тема 16. Продовольча безпека як критерій ефективності аграрної політики.
Атестація 2
Тема 17. Інструменти регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією.
Тема 18. Особисті селянські та фермерські господарства як рушійна сила аграрної політики.
Тема 19. Екологічна безпека як один із головних пріоритетів аграрної політики.
Тема 20. Реформування аграрної політики та земельних відносин в Україні 2019-2020 рр. та його наслідки для АПК.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «АГРАРНА ПОЛІТИКА ТА ЗЕМЕЛЬНІ ВІДНОСИНИ»

Компетентності	Результати навчання
PH 1	Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
PH 2	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
PH 8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
PH 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.
PH 11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
PH 12	Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
PH 13	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
PH 14	Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
PH 16	Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І СЕМЕСТР

Теми	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Еволюція аграрних трансформацій в Україні	8	2	2			4
Тема 2. Аграрна політика: основні компоненти, сутність та особливості формування і здійснення	8	2	2			4
Тема 3. Інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні	8	2	2			4
Тема 4. Етапи здійснення земельної реформи	8	2	2			4
Тема 5. Державний земельний кадастр і сучасний стан земельної реформи	8	2	2			4
Тема 6. Ринок землі в Україні. Проекти та закони про ринок землі.	8	2	2			4
Тема 7. Інструменти реалізації аграрної політики	8	2	2			4
Тема 8. Оподаткування сільгоспвиробників	8	2	2			4
Тема 9. Ресурсне забезпечення та науково-технічні аспекти	8	2	2			4
Тема 10. Інноваційна діяльність та аграрна освіта.	8	2	2			4
Тема 11. Розвиток майнових відносин власності, форм господарювання та інтеграційних відносин.	8	2	2			4
Тема 12. Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів в АПК.	8	2	2			4
Разом за 1 семестр	96	24	24	-	-	48
Теми	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Тема 13. Соціальна політика у сільській місцевості – один з важливих аспектів аграрної політики України.	8	2	2			4
Тема 14. Аграрна політика в країнах ЄС та світі.	8	2	2			4

Тема 15. Асоціація України та ЄС.	18	6	6			6
Тема 16. Продовольча безпека як критерій ефективності аграрної політики.	12	4	4			4
Тема 17. Інструменти регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією.	8	2	2			4
Тема 18. Особисті селянські та фермерські господарства як рушійна сила аграрної політики.	8	2	2			4
Тема 19. Екологічна безпека як один із головних пріоритетів аграрної політики.	14	4	4			6
Тема 20. Реформування аграрної політики та земельних відносин в Україні 2019-2020 рр. та його наслідки для АПК	8	2	2			4
Разом за 2 семестр	84	24	24	-	-	36
Усього годин	180	48	48	-	-	84

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ (денна форма)

I СЕМЕСТР	Кількість годин
Назва теми	годин
Тема 1. Еволюція аграрних трансформацій в Україні	2
Тема 2. Аграрна політика: основні компоненти, сутність та особливості формування і здійснення	2
Тема 3. Інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні	2
Тема 4. Етапи здійснення земельної реформи	2
Тема 5. Державний земельний кадастр і сучасний стан земельної реформи	2
Тема 6. Ринок землі в Україні. Проекти та закони про ринок землі.	2
Тема 7. Інструменти реалізації аграрної політики	2
Тема 8. Оподаткування сільгоспвиробників	2
Тема 9. Ресурсне забезпечення та науково-технічні аспекти	2
Тема 10. Інноваційна діяльність та аграрна освіта.	2
Тема 11. Розвиток майнових відносин власності, форм господарювання та інтеграційних відносин.	2
Тема 12. Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів в АПК.	2
Разом	24
II СЕМЕСТР	
Тема 13. Соціальна політика у сільській місцевості – один з	2

важливих аспектів аграрної політики України.	
Тема 14. Аграрна політика в країнах ЄС та світі.	2
Тема 15. Асоціація України та ЄС.	6
Тема 16. Продовольча безпека як критерій ефективності аграрної політики.	4
Тема 17. Інструменти регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією.	2
Тема 18. Особисті селянські та фермерські господарства як рушійна сила аграрної політики.	2
Тема 19. Екологічна безпека як один із головних пріоритетів аграрної політики.	4
Тема 20. Реформування аграрної політики та земельних відносин в Україні 2019-2020 рр. та його наслідки для АПК.	2
Разом	24

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (денна форма навчання)

I СЕМЕСТР	Кількість годин
Назва теми	
Тема 1. Еволюція аграрних трансформацій в Україні	2
Тема 2. Аграрна політика: основні компоненти, сутність та особливості формування і здійснення	2
Тема 3. Інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні	2
Тема 4. Етапи здійснення земельної реформи	2
Тема 5. Державний земельний кадастр і сучасний стан земельної реформи	2
Тема 6. Ринок землі в Україні. Проекти та закони про ринок землі.	2
Тема 7. Інструменти реалізації аграрної політики	2
Тема 8. Оподаткування сільгоспвиробників	2
Тема 9. Ресурсне забезпечення та науково-технічні аспекти	2
Тема 10. Інноваційна діяльність та аграрна освіта.	2
Тема 11. Розвиток майнових відносин власності, форм господарювання та інтеграційних відносин.	2
Тема 12. Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів у АПК.	2
Разом	24
II СЕМЕСТР	
Тема 13. Соціальна політика у сільській місцевості – один з важливих аспектів аграрної політики України.	2
Тема 14. Аграрна політика в країнах ЄС та світі.	2
Тема 15. Асоціація України та ЄС.	6
Тема 16. Продовольча безпека як критерій ефективності аграрної політики.	4
Тема 17. Інструменти регулювання зовнішньої торгівлі	2

агропродовольчою продукцією.	
Тема 18. Особисті селянські та фермерські господарства як рушійна сила аграрної політики.	2
Тема 19. Екологічна безпека як один із головних пріоритетів аграрної політики.	4
Тема 20. Реформування аграрної політики та земельних відносин в Україні 2019-2020 рр. та його наслідки для АПК.	2
Разом	24

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота аспіранта є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані аспірантам:

1. Закріплення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах.
4. Контрольна перевірка особистих знань на запитання, які винесені для самостійного вивчення.
5. Робота над виконанням індивідуальних завдань та підготовка доповідей.

Перелік тем для самостійного опрацювання за навчальною дисципліною «Аграрна політика та земельні відносини»

Назва теми	Кількість годин	
	денна	заочна
Тема 1. Еволюція аграрних трансформацій в Україні	4	2
Тема 2. Аграрна політика: основні компоненти, сутність та особливості формування і здійснення	4	8
Тема 3. Інституційні засади здійснення аграрної політики в Україні	4	8
Тема 4. Етапи здійснення земельної реформи	4	8
Тема 5. Державний земельний кадастр і сучасний стан земельної реформи	4	6
Тема 6. Ринок землі в Україні. Проекти та закони про ринок землі.	4	8
Тема 7. Інструменти реалізації аграрної політики	4	8
Тема 8. Оподаткування сільгоспвиробників	4	8

Тема 9. Ресурсне забезпечення та науково-технічні аспекти	4	8
Тема 10. Інноваційна діяльність та аграрна освіта.	4	8
Тема 11. Розвиток майнових відносин власності, форм господарювання та інтеграційних відносин.	4	8
Тема 12. Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів у АПК.	4	8
Тема 13. Соціальна політика у сільській місцевості – один з важливих аспектів аграрної політики України.	4	10
Тема 14. Аграрна політика в країнах ЄС та світі.	4	10
Тема 15. Асоціація України та ЄС.	6	12
Тема 16. Продовольча безпека як критерій ефективності аграрної політики.	4	10
Тема 17. Інструменти регулювання зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією.	4	10
Тема 18. Особисті селянські та фермерські господарства як рушійна сила аграрної політики.	4	10
Тема 19. Екологічна безпека як один із головних пріоритетів аграрної політики.	6	12
Тема 20. Реформування аграрної політики та земельних відносин в Україні 2019-2020 рр. та його наслідки для АПК.	4	12
Всього	84	172

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

(Теми рефератів та презентацій для самостійної роботи студентів)

1. Парадигма аграрної політики у світовій думці
2. Вплив держави на формування аграрної політики
3. Сфери реалізації аграрної політики
4. Проблема паритетності цін на сільськогосподарську продукцію та засоби виробництва.
5. Імобільність ресурсів у сільському господарстві.
6. Стратегічні та тактичні цілі та рушійні сили аграрної політики
7. Оцінка ефективності аграрної політики
8. Пріоритетні напрями розвитку аграрної політики
9. Рівень продовольчої безпеки в Україні
10. Якість та безпека продовольства
11. Екологічна сертифікація
12. Безвідходне виробництва
13. Міжнародні аспекти продовольчої безпеки та роль ФАО у розв'язанні продовольчої проблеми.
14. Проблеми якості сільськогосподарської продукції в аграрній політиці держави.
15. Проблеми розвитку сільських територій в аграрній політиці держави.
16. Освітнє та наукове забезпечення сільськогосподарського виробництва України.
17. Виробничі квоти як захід аграрної політики держави.

- 18.Прямі цінові субсидії виробникам.
- 19.Основні інструменти ринкової політики та підтримки цін сільськогосподарської продукції у ЄС.
- 20.Аграрна політика в умовах розширення ЄС: реформа Фішлера.
- 21.Загальні тенденції розвитку аграрної політики країн-експортерів агропродовольчої продукції
- 22.Державна підтримка доходів фермерів у Канаді.
- 23.Особливості регулювання ринків сільськогосподарської продукції у Канаді.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкова оцінка за *аудиторну роботу* виставляється вкінці семестру, після закінчення проведення аудиторних занять з курсу. Це – оцінка участі студента у практичних заняттях та присутності на лекціях. Накопичені оцінки під час проведення різних видів аудиторних робіт надають правомірність такої форми атестації.

Бальна оцінка за кожен частину курсу виставляється при проведенні поточного контролю знань і викладач обов'язково інформує студента про результати оцінювання.

Підсумкова оцінка за *самостійну роботу* – це оцінка результату виконання студентами індивідуальних завдань з курсу. Оцінка за самостійну роботу входить в поточний контроль і виставляється в журнал викладача.

Максимально можлива кількість умовних балів за навчальні заняття студента становить 70% (коефіцієнт 0,7).

Іспит, як форма підсумкового контролю, проводиться як контрольний захід і є обов'язковим для всіх студентів. Максимально можлива кількість умовних балів за екзамен становить 30% (коефіцієнт 0,3).

Студент допускається до іспиту за результатами поточного контролю знань з дисципліни, якщо він набрав мінімальну кількість балів – 35.

Форма проведення заліку та іспиту – тестова.

Поточне тестування та самостійна робота (VII семестр)												Підсумковий тест (іспит)	Сума
Контроль 1						Контроль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	30	100
5	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	6		
Поточне тестування та самостійна робота (VIII семестр)												Підсумковий тест (іспит)	Сума
Контроль 1				Контроль 2									
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20					30	100
5	10	20	5	10	5	10	5						

11. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

- *поточний контроль* – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- *рубіжний контроль* (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів;
- *підсумковий контроль*, (іспит в усній або тестовій формі) – 30 балів.

Якщо студент протягом семестру набрав (отримав) менше 35 балів, він до заліку (іспиту) не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Яремчук Н.В., Березюк С.В. Аграрна політика та земельні відносини: Методичні рекомендації до виконання практичних завдань та організації самостійної роботи для студентів денної форми навчання факультету економіки та підприємництва (бакалаврського) освітнього ступеня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Аграрна політика та земельні відносини» (Частина I) / Яремчук Н.В., Березюк С.В. – Вінниця ВЦ ВНАУ, 2020. – 73 с.
2. Яремчук Н.В., Березюк С.В. Аграрна політика та земельні відносини: Методичні рекомендації до виконання практичних завдань та організації самостійної роботи для студентів денної форми навчання факультету економіки та підприємництва (бакалаврського) освітнього ступеня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Аграрна політика та земельні відносини» (Частина II) / Яремчук Н.В., Березюк С.В. – Вінниця ВЦ ВНАУ, 2020. – 45 с.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна нормативно-довідкова

1. Про державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії [Електронний ресурс] : Закон України № 2017-III від 05.10.2000 р. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. Про державний бюджет України на 2017 рік [Електронний ресурс] : Закон України №1860-VIII від 21.02.2017. - Режим доступу: <https://zakon.help/law/1801-VIII/edition03.08.2017/nopagination>
3. Уряд має чотири пріоритети у соцполітиці – Рева. – 23 березня 2017 р. - - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2198962-urad-mae-cotiri-prioriteti-u-socpolitici-reva.html>
4. Звіт Мінсоцполітики за 2017 рік- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.msp.gov.ua/files/presentation/20171228.pdf>
5. Закон України "Про особисте селянське господарство" № 742-IV від 15.05.2003
6. Закон України "Про державну підтримку сільського господарства України" №1877-IV від 24 червня 2004 року.
7. Закон "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення" №2178-10 від 31 березня 2020 року. [Електронний ресурс]: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67059

Основна навчально-методична

1. Березюк С.В., Зубар І.В. Сучасні економіко-екологічні аспекти застосування добрив в рослинництві. *Економіка АПК*. 2019. №10. С.34-44.
2. Білокінна І.Д., Фурман І.В. Організаційно-економічні аспекти розвитку аграрного сектору на засадах «зеленої економіки». *Економіка АПК*. 2018. №12. С. 86-94.
3. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 2012. 178 с.
4. Державне управління та державна служба: [Словник-довідник] Уклад. О.Ю. Оболенський. К.: КНЕУ. 2005. 480 с.
5. Калетнік Г.М. Управління регіональною продовольчою безпекою в умовах економічної нестабільності . Монографія. Вінниця: Меркьюрі-Поділля. 2015. 252с.
6. Зубар І.В., Скорук О.П. Перспективні напрями організації фермерської кооперації. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №7. С.97-107.
7. Калетнік Г. М., Гончарук І. В., Ємчик Т. В., Лутковська С. М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. – Вінн. нац. аграр. ун-т. – Вінниця, ВНАУ, 2020. – 307с.
8. Калетнік Г. М. Державне регулювання економіки : навч. посібник. М-во освіти і науки, молоді та спорту України. М-во аграр. політики і продовольства України. ВНАУ. К. : Хай–Тек Прес. 2011. 427 с.

9. Калетнік, Г. М. Розвиток організаційно–функціональних структур управління в регіональних економічних системах. Монографія. М-во аграрної політики. ВДАУ. Вінниця : Вінницька газета. 2009. 185.с.
10. Калетнік Г.М. Диверсифікація розвитку виробництва біопалив – основа забезпечення продовольчої, енергетичної, економічної та екологічної безпеки України. *Вісник аграрної науки*. 2018. № 11 (788). С. 169-176.
11. Калетнік Г. М., Підвальна О. Г., Колесник Т. В. Діяльність університетів та інноваційних структур за їх участю як чинник сталого місцевого та регіонального розвитку в умовах проведення реформи децентралізації (на прикладі ННВК “Всеукраїнський науково-навчальний консорціум”). *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 6. С. 7-27.
12. Калетнік Г.М. Перспективи підвищення енергетичної автономії підприємств АПК в рамках виконання енергетичної стратегії України. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2019. Вип. 4. С. 90-98.
13. Кирилішина Ю., Дюк А.А. Формування та відтворення трудового потенціалу підприємств. URI: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/2738.pdf>.
14. Киш Л.М. Реалізація кадрової політики на підприємствах АПК. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №2. С.27-36.
15. Киш Л.М., Поліхун В.М. Порівняльний аналіз продуктивність праці управлінського персоналу. *Причорноморські економічні студії*. 2017. № 13-2. С.94-99.
16. Киш Л.М., Шаповалюк Т.А. Аналіз впливу економічних методів на ефективність праці персоналу. Соціально-економічні координати розвитку підприємницької діяльності / Під ред. д.е.н., професора Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавничо-поліграфічний центр Візаві (Видавець Сочінський), 2014. Ч.1. 240 с.
17. Климчук А.О. Особливості використання бенчмаркінгу у мотивації конкурентних переваг персоналу. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №1. С. 21-32.
18. Климчук А.О., Михайлов А.М. Мотивація та стимулювання персоналу в ефективному управлінні підприємством та підвищення інноваційної діяльності. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2018. №1. С.218-234.
19. Климчук О.В. Стратегічні напрями формування національної енергетичної безпеки для економічного зростання України. *Вісник Черкаського університету: Серія еко-номічні науки*. Черкаси, 2018. Випуск № 3. С. 28-37.
20. Колесник Т. В., Мазур С. А. Проблеми становлення та розвитку ринку землі в аграрній економіці. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2018.-№7(15). С.99-107.
21. Колесник Т.В. Регіональне програмування як дієвий інструмент сталого розвитку сільських територій// *Всеукраїнський Науково-практичний журнал «Економіка, фінанси, менеджмент» ВНАУ*. № 3, 2019 р.с. 44-61.

22. Лутковська С.М. Сутність еколого-економічної безпеки та її роль в сталому розвитку АПК. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*: 2018. Вип. №8. С. 1-7.
23. Лутковська С.М. Засади еколого-економічної безпеки АПК за умов сталого розвитку: теоретико-концептуальні аспекти. *Міжнародний науково-виробничий журнал «Економіка АПК»*. 2019. Вип. 12. С. 87-96.
24. Лутковська С.М. Модернізація системи екологічної безпеки еколого-економічного розвитку. *«Актуальні проблеми інноваційної економіки»*. 2019. Том 4. №4. С. 216-225.
25. Могильний О.М. Державне регулювання аграрного виробництва в період трансформації економіки. К.: ІАЕ УААН. 2002. 430 с.

26. Мостовий Г.І. Агробізнес: державне регулювання. Харків: Основа. 2002. 300 с.

27. Охота Ю.В. Підприємницька діяльність в аграрному секторі: сутність, організаційно-правова форма та інші основні аспекти. *Ефективна економіка*. 2018. № 3.
28. Пришляк Н.В. Сучасний стан і перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. *Всеукраїнський науково-виробничий журнал: «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики»*. 2018. №5. С. 25-36.
29. Пришляк Н. В., Балдинюк В. М. Ефективність виробництва сільськогосподарської продукції як сировини для переробки на біопалива. *Агросвіт*. 2019. № 21. С. 47–58.
30. Пронько Л.М. Інструменти розвитку малого підприємництва в сільській місцевості Вінницької області. *Всеукраїнський Науково-практичний журнал «Економіка, фінанси, менеджмент» ВНАУ №5, 2018р.* С. 64-74.
31. Пронько Л.М., Кулик Н.М. Напрями реалізації державної підтримки аграрного сектора економіки в ринкових умовах господарювання // *Всеукраїнський Науково-практичний журнал «Економіка, фінанси, менеджмент» ВНАУ. № 1, 2019 р.* С. 23-32.
32. Пронько Л.М., Семененко В.В. Порядок формування та використання місцевих бюджетів ОТГ Вінницької області. *Всеукраїнський Науково-практичний журнал «Економіка, фінанси, менеджмент» ВНАУ. № 9, 2019 р.* С.43-49.
33. Пронько Л.М., Фурман І.В. Формування державної програми підтримки підприємств-агровиробників України з урахуванням світового досвіду. *«Економіка АПК» ІАЕ УААН. № 11, 2019р.* С.85-96.
34. Самборська О.Ю., Пришляк Н.В. Тенденції розвитку малих форм господарювання в агропромисловому комплексі. *Всеукраїнський науково-виробничий журнал: «Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики»*. 2018. №6. С.62–71.

35. Самборська О.Ю., Колесник Т.В. Оцінка сучасного стану та напрями розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. *Економіка АПК*. Київ. 2019. №11. С.96-105
36. Спілка сприянні розвитку сільського зеленого туризму в Україні - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/author/vgt>.
37. Сільський зелений туризм стає популярним в Україні – експерт. – 14 червня 2017. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://glavcom.ua/news/silskiy-zeleniy-turizm-staje-populyarnim-v-ukrajini-ekspert-420458.html>.
38. Сільська освіта в Україні – ціна держави від 8 грудня 2016 р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://costua.com/news/498-rural-education>.
39. Токарчук Д. М. Теоретична сутність соціально-виробничої системи зайнятості населення. *Економіка АПК*. 2013. № 9. С. 98-104.
-
40. Токарчук Д.М. Управління ефективним використанням сільськогосподарських відходів для виробництва біогазу. *Облік і фінанси*. №3(81). 2018. С. 133-139.
41. Черевко Г.В. Державне регулювання економіки в АПК: Навчальний посібник. К.: Знання. 2006. 339 с.
42. Філіпчук В.Р. Соціальна система забезпечення населення України в контексті поступів від минулого до сучасності. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. №6. С. 166-169.
-
43. Шпикуляк О.Г., Білокінна І.Д. Інституційне регулювання у забезпеченні розвитку аграрного сектору і підприємництва. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №7.
44. Яремчук Н.В. Продовольча безпека як стратегічний пріоритет аграрної політики та основа національної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. №23. С.70-79.
45. Grain subcomplex: problems and development prospects. *The Scientific Heritage*. VOL 6, No 47 (47) (2020). P.106-115.
46. Rural Landscapes and Agricultural Policies in Europe (2009). Annette Piorr and Klaus Müller. Springer-Verlag Berlin Heidelberg
-

Інформаційні ресурси

1. Офіційний вебсайт державної служби статистики України (ukrstat.gov.ua);
2. Офіційний вебсайт Міністерства аграрної політики та продовольства України (<http://minagro.gov.ua/uk/>);

3. Методичні розробки з дисципліни (внутрішній сайт ВНАУ), репозиторій ВНАУ.

4. Презентації лекційного курсу (внутрішній сайт ВНАУ - Електронна система "Сократ")

5. Тестові завдання (внутрішній сайт ВНАУ - Електронна система "Сократ")